

Posudek školitelky
na disertační práci
PhDr. Mgr. Daniela Hanuše, LL.M., MBA
téma:

Ohrožené dítě v právu soukromém a veřejném

Disertant předkládá k posouzení disertační práci na shora uvedené téma o deklarovaném rozsahu 646 874 znaků.

I.

K volbě tématu:

Autorem zvolené téma patří k trvalým předmětům zájmu jak právní vědy a praxe, tak i dalších věd společenských.

Náročnost tématu spočívá především v jeho komplexnosti a v jeho interdisciplinární povaze. Jeho zvládnutí vyžaduje výbornou orientaci v mnoha oborech právní vědy, ale i v dalších oborech výzkumu společenských jevů.

II.

K metodologii, k systematice práce a k vlastnímu zpracování tématu:

Autorův záměr je vyjádřen následovně: *Tato práce si klade za hlavní cíl vymezit historickou, teoretickou, obsahovou a praktickou rovinu pojmu „ohrožené dítě“ a s ním souvisejících pojmů v interdisciplinárním přesahu v návaznosti na ukotvení této problematiky v právu soukromém a veřejném v České republice ve vzájemných kontextuálních a významových souvislostech.* Jde o záměr relativně obecný, na pomezí sociologie a teorie práva, dílčí výzkumné otázky formulovány nejsou. Autor rovněž nesleduje analýzu vědy a praxe v oblasti prevence ohrožení dítěte (děje se tak jen velmi stručně v kapitole 3.7), což může být námětem pro rozvinutí úvah autora v budoucnu.

K naplnění záměru volí autor metody vědy sociologické a dále pak některé metody právní vědy. Obecné výklady o metodách výzkumu nelze považovat za nezbytné, neboť samy metody nejsou objektem autorova zadání. Z metod právní vědy absentuje mj. metoda

komparativní, která by autorovi umožnila porovnat doktrinální vymezení klíčového pojmu *ohrožené dítě* v právní vědě států různých právních systémů, což by mohlo být významně přínosné a obohacující.

Těžiště práce představují její čtvrtá až šestá část, které se zabývají vlastním autorovým zadáním, tj. pojmem ohrožené dítě a ochranou dítěte v soukromém a veřejném právu a speciálně pak ochranou dítěte v civilním procesu. Výklady v předchozích kapitolách slouží autorovi k výkladu historických milníků vývoje právní ochrany dítěte od dob antických a k výkladu přirozeného vývoje jedince v rodině a ve společenském kontextu. Ocenit je třeba pozornost věnovanou fenoménu rodiny v krizi a krizové intervenci.

Hlavním přínosem práce je formulace pojmu *ohrožené dítě*, resp. formulace podmínek rozlišení faktorů ohrožení, a to na objektivní negativní a subjektivní negativní. V následující kapitole se autor věnuje další části vlastního tématu, tj. právní ochraně dítěte v právu veřejném a soukromém. Autor v těchto partiích prokazuje výbornou orientaci v rozsáhlém souboru pramenů, včetně judikatorních. Detailně a v samostatné kapitole je analyzována sociálně-právní ochrana dítěte (mj. vlastní pojem a orgány tuto ochranu poskytující). Ocenit je třeba partii věnovanou sociálně-patologickým jevům. Práce je uzavřena autorovými výklady o postavení nezletilého v civilním procesu. Autor se zde věnuje nejvýznamnějším situacím (nikoli všem), v nichž se nezletilý může v civilním procesu (zejména v procesu nesporném) může ocitnout.

III.

Závěr:

Předložená práce je v zásadě zdařilým zvládnutím nelehkého zadání. Práce má nadprůměrný rozsah, který odráží rozsáhlost a komplexnost tématu. Systematicky je text rozvržen vhodně. Specifické povaze zkoumaného fenoménu *ohroženého dítěte* odpovídá pojetí práce, která má část sociologickou, historickoprávní a část věnovanou právnímu postavení (ohroženého) dítěte *de lege lata* a v aplikační praxi.

Autor prokazuje schopnost samostatného osobitého zvládnutí zvláště náročného tématu vybranými metodami sociologie a právní vědy, včetně popisu platného práva, a to na základě velmi rozsáhlého souboru pramenů, včetně základních děl jedné z nejvýznamnějších osobností vědy rodinného práva doc. Radvanové a pramenů judikatorních. Zkoumané problematice se autor věnuje již od dob svých studií, své poznatky trvale prohlubuje a rozšiřuje i z mimoprávních oborů vědy i praxe. Získané poznatky autor

rovněž předává odborné i laické veřejnosti. Dlouhodobě publikuje a přednáší a je tedy odborně vyzrálou respektovanou osobností.

K publikaci dílčích výstupů i práce jako celku konstatuji, že byly publikovány, resp. potvrzena jejich plánovaná publikace následovně:

- HANUŠ, Daniel. Rodičovská odpovědnost pohledem vzájemných povinností a práv. In: SEDLÁČEK, Miroslav a Tomáš STŘELEČEK. Povinnost a odpovědnost v civilním právu hmotném a procesním: speciální problémy. Praha: Wolters Kluwer, 2021, s. 85-93. ISBN 978-80-7676-244-2,
- HANUŠ, Daniel a Jana ŠVÁBOVÁ. Zastoupení nezletilého. In: SEDLÁČEK, Miroslav, Tomáš STŘELEČEK a kolektiv. Zastoupení: specifika a kontext. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2021, s. 139-152. ISBN 978-80-7598-867-6
- Publikace disertace (po její úspěšné obhajobě) byla přislíbena (potvrzena) - potvrzení Nadace Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových ze dne 13.6. 2022 v řadě Studie NÚHJ.

Práce je způsobilá být předmětem ústní obhajoby.

V Praze dne 5. září 2022

Prof. JUDr. Alena Macková, Ph.D., v.r.
školitelka